

EXPUNERE DE MOTIVE

În contextul integrării în structurile europene, aportul României la păstrarea identității culturale și la creșterea calității actului cultural se realizează și prin activitatea depusă de artiștii interpreți sau executanți liber-profesioniști.

Prezentul proiect de lege aduce în sfera drepturilor compensatorii această categorie socio-profesională neglijată multă vreme de sistemul juridic românesc.

Este o realitate incontestabilă că acești artiști au prestat o varietate de activități în perioada 1950-1999 fără carnet de muncă și fără precizarea drepturilor cuvenite deși, în toate colaborările lor cu instituțiile de stat impozitele le-au fost reținute automat și virate către bugetul de stat. Acest mod de remunerare a dat naștere exploatarea abuzivă a artiștilor, care au fost menținuți într-o perpetuă dezinformare cu privire la drepturile lor, și mai ales cu privire la impozitele și taxele pe care le plăteau.

Totodată, trebuie menționat că toate cheltuielile profesionale legate de ținuta de scenă, machiaj, partituri, suport de înregistrări au fost nedeductibile fiscal și au fost suportate de către artiști din veniturile nete obținute din colaborări.

Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale și asistență socială în vigoare până la 1 aprilie 2001 prevedea că „dreptul la pensia de asigurări sociale este recunoscut tuturor cetățenilor țării care au desfășurat o activitate permanentă pe baza unui contract de muncă și pentru care unitățile socialiste au depus contribuția prevăzută de lege, la fondul de asigurări sociale de stat.

Or, artiștilor liber - profesioniști, care nu desfășurau activitatea în baza unui contract de muncă ci doar în calitate de colaboratori ai instituțiilor culturale de stat nu li se reținea și vira contribuția de asigurări sociale și ca atare nu pot beneficia de pensii din sistemul public; pentru această categorie s-a reținut doar impozitul raportat la venitul rezultat din colaborările în regim de liber-profesionist.

Astfel, întâlnim artiști de prestigiu, cu repertoriu bogat și cu o pensie de 2-3 milioane de lei, sau chiar mai dramatic, artiști liber profesioniști care după o activitate de vârf de 30 de ani nu beneficiază de nici un fel de pensie.

Pentru aceste considerente, actul normativ de față creează instituția indemnizației pentru activitatea artistic-interpretativă a artiștilor interpreți sau executanți liber-profesioniști, ca o prestație socială compensatorie pentru această categorie ce a avut o activitate de certă valoare pentru cultura românească.

Această indemnizație se propune să fie suportată din bugetul de stat și se acordă artiștilor interpreți sau executanți liber-profesioniști care îndeplinesc o serie de condiții minime, respectiv au vârsta standard de pensionare, au un stagiu în activitatea artistică de minimum 10 ani ca liber-profesioniști și realizează venituri nete lunare sub nivelul pensiei medii pentru limită de vârstă și vechime completă.

Legea precizează sfera de reglementare, printre beneficiarii acesteia numărându-se actori, cântăreți, dansatori, etc. Colaborările acestora sunt echivalate cu un anumit număr de zile calendaristice, cu luarea în considerare a

efortului depus de artist la repetiții, înregistrări și verificări tehnice, concomitente sau anterioare spectacolului propriu-zis.

Totodată, legea prevede acordarea indemnizației și penstru artiștii care au desfășurat activități de natură să uzeze excesiv corzile vocale, aparatul auditiv, aparatul respirator, mușchii și tendoanele, sau care dau naștere, de timpuriu, oricărei boli fizice sau psihice. Toate aceste aspecte sunt luate în considerare la stabilirea indemnizației care va fi gestionată în principal de Ministerul Culturii și Cultelor, Uniunea Artiștilor Liber-Profesioniști din România (UALPR) și Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

În vederea fluidizării circulației documentelor și a informațiilor în interiorul sistemului, legea obligă instituțiile de stat care au desfășurat cu artiștii colaborări de natură liber-profesionistă, în perioada 1950-1999, să pună la dispoziție toate documentele care atestă respectivele colaborări.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

